

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta pedagogická
katedra českého jazyka a literatury

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: diplomová

Posudek: vedoucího

Práci hodnotila: PhDr. Jaroslava Nováková, Ph.D.

Práci předložil(a): Nikola Billová

Název práce: Tvůrčí psaní na 1. stupni ZŠ

1. Cíl práce

Předkládaná diplomová práce si klade za cíl zpracovat problematiku tvůrčího psaní na 1. stupni ZŠ; konkrétně řeší skutečnost, zda lze tvůrčí psaní (jak ho vymezuje RVP) na daném stupni vůbec realizovat a v jakých podobách. Navržené techniky pak měly být v terénu ověřeny.

Stanovené cíle byly beze zbytku splněny.

2. Obsahové zpracování

Diplomová práce je tvořena krom úvodu a závěru šesti kapitolami. V úvodu autorka zachycuje cíle práce, její strukturu, stanovené hypotézy, metody práce, a dokonce i kritiku použité literatury.

V první kapitole diplomantka představuje pojmosloví z oblasti tvůrčího psaní; definuje základní pojmy z různé odborné literatury, přičemž na základě toho pak vyvozuje vhodnou definici pro vlastní práci. Všímá si také etap tvůrčí činnosti. Kladně lze hodnotit i fakt, že při svém zkoumání vychází z moderních neurovědeckých poznatků.

Druhá kapitola se zabývá historií tvůrčího psaní – dotýká se prvotních seminářů na amerických univerzitách i kurzů v Evropě, nakonec se věnuje i situaci v českém prostředí.

Následuje část řešící otázku tvůrčího psaní v současné literární výchově. Diplomantka se opírá o Rámcově vzdělávací program pro ZV, vypisuje očekávané výstupy pro jednotlivé etapy i klíčové kompetence související s tématem. Uvádí mimo jiné rozdíl mezi výukou slohu a tvůrčím psaním. Samostatně je v rámci kapitoly představena podoba lekce tvůrčího psaní. Tato část je velmi zásadní, zachycuje vhodné postupy nebo přístupy – a také způsoby hodnocení tvůrčího psaní či úlohu učitele v souvislosti s tímto konáním.

Čtvrtá, obsáhlejší kapitola popisuje techniky tvůrčího psaní, a to konkrétně techniky, jak hledat vhodné téma; techniky pro povzbuzení k psaní; techniky literárního psaní a techniky používané v didaktice. Na to bezprostředně navazuje kapitola, kde jsou zachyceny možné aktivity tvůrčího psaní na 1. stupni ZŠ. Jsou vybrány různorodé činnosti, aby obsáhly rozmanité vzdělávací oblasti. Uváděné aktivity jsou ještě inspirovány odbornou literaturou,

ni méně další pasáž je již výrazně autorská – diplomantka navrhuje dílčí aktivity pro tvůrčí psaní, které lze jednotlivě uplatnit v předmětech: prvouka, výtvarná výchova, matematika, český jazyk, anglický jazyk a hudební výchova.

Poslední šestá kapitola pak s navrženými činnostmi podrobně pracuje – v jejím úvodu je představena skupina dětí, která se účastnila popisovaných aktivit, obecný metodický postup a způsob, jak hodnotit a jak dosáhnout zpětné vazby. Protože byly jednotlivé činnosti vyzkoušeny v praxi, přináší následující postupy velmi konkrétní informace: tvůrčí činnost je přiřazena k předmětu (kde byla s dětmi vyzkoušena), uveden je tematický celek (v němž lze činnost využít), také cíle, vyučovací metody, organizační formy, pomůcky, popř. učební materiál. Dále je podrobně popsána motivace, průběh vyučovací hodiny, kde bylo zařazeno tvůrčí psaní, samotná aktivita tvůrčího psaní, zpětnovazební otázky, případně analýza textů, rovněž i reflexe aktivity tvůrčího psaní. Daná kapitola obsahuje ještě závěrečné zhodnocení a návrh na zpětnou vazbu (dětí); údaje jsou zobrazeny rovněž v grafech.

Závěr pak patřičně shrnuje celou práci, která je doplněna cizojazyčným resumé, seznamem zdrojů a bohatými přílohami, které jsou tvořeny kopiemi prací žáků.

3. Formální úprava

Forma práce odpovídá co do kvality obsahu práce. Graficky je práce velmi zdařilá, vhodně používá zvýraznění, odsazení, členění na stránce – práce je tak přehledná, dobře srozumitelná. Text obsahuje také vícero grafů a schémat, ve všech případech se jedná o doplnění účelné a dobře provedené. V práci je vhodně využíván i poznámkový aparát, a to v plném rozsahu.

V podstatě lze říci, že text je čtivý, adekvátně formulovaný – ač se na některých místech objevují šroubovitě vystavěné větné úseky, na kvalitě práce jako celku to nic nemění.

4. Stručný komentář hodnotitele

Diplomantka si zvolila velmi zásadní téma, neboť tvůrčí psaní – ač by dle RVP mělo být součástí výuky – bývá na 1. stupni základní školy opomíjeno. Diplomové práci se autorka věnovala svědomitě, přistupovala k tématu i k jeho aplikaci v terénu zodpovědně a do velké míry originálně. Poznatky z terénu jsou původní a práce jako celek nabízí dobrý vstup do problematiky tvůrčího psaní, navíc s adekvátním návrhem dílčích aktivit.

5. Otázky a připomínky doporučené k bližšímu vysvětlení při obhajobě

1. Uveďte na základě svého zkoumání rozdíl mezi výukou slohu a tvůrčím psaním.
2. Která z provedených aktivit byla pro děti nejpřínosnější a proč.

6. Navrhovaná známka: v ý b o r n ě

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Datum: 20. 5. 2016

Podpis:

PhDr. Jaroslava Nováková, Ph.D.
KČJ FPE ZČU